

[Akceptuję](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

[zapisz się](#)

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Jak rower zmienił świat

Rower to narzędzie emancypacji i symbol wolności dla kobiet, robotników i dzieci - uważa dr Piotr Kubkowski z Instytutu Kultury Polskiej UW. W rozmowie z PAP zaznaczył, że w ciągu kilkunastu dekad rower zdemokratyzował mobilność, stając się tanim i powszechnie dostępnym środkiem transportu.

W 1817 r. niemiecki baron Karl von Drais skonstruował pierwszy prototyp roweru - tzw. maszynę biegową, czyli drewniany pojazd na dwóch kołach, pozbawiony pedałów. Impulsem do jego stworzenia miał być globalny kryzys żywnościowy związany z erupcją wulkanu Tambora w Indonezji. W jego wyniku wzrosły ceny paszy dla koni, które stanowiły wówczas główny środek transportu.

Nawet jeśli takie były intencje pierwszych wynalazców, a następnie kolejnych innowatorów, to aż do końca XIX w. rower pozostawał fanaberią dostępną jedynie dla arystokracji i bogatego mieszczaństwa w Europie Zachodniej. Dopiero na przełomie XIX i XX w., wraz z postępem technologicznym - kiedy rower przybrał formę zbliżoną do współczesnej - pojazd ten zaczął stawać się coraz tańszym i bardziej powszechnym środkiem transportu.

Kubkowski zwrócił uwagę, że rower ma szczególne znaczenie dla historii ruchu emancypacyjnego kobiet z przełomu XIX i XX w., czyli tzw. pierwszej fali feminizmu. - To dzięki rowerowi kobiety w Europie Zachodniej i USA mogły samodzielnie opuszczać swoje domy i przemieszczać się. Pojazd stał się także symbolem sufrażystek w walce o prawa wyborcze - stwierdził.

- Rower był też narzędziem emancypacji dla grup robotników m.in. z Wielkiej Brytanii czy krajów Beneluksu. Był on szczególnie bliski ruchom socjalistycznym i komunistycznym - dodał.

Włoscy socjaliści jeździli na rowerach marki Maino - nazwa ta była umieszczona na piastach i obręczach kół. Według włoskich historyków był to podobno zakamuflowany hołd dla Karola Marksa, a sama obecność napisu pozwalała im mówić, że „jeżdżą na kołach Marksa”.

W opinii badacza rower to także „pierwszy wehikuł, który daje wolność dzieciom”. - Niesamowite jest obserwować młodego człowieka, który - najpierw wsiadając na rower biegowy, a potem z pedałami - nagle zaczyna osiągać prędkość będącą wcześniej poza jego zasięgiem - wskazał rozmówca.

Kulturoznawca zauważył, że w ostatnich latach rower jest wykorzystywany w pracy z osobami z doświadczeniem uchodźczym. - W rozmowie z jedną z aktywistek z Niemiec dowiedziałem się, że rower był elementem jej pracy z uchodźczyniami z Syrii. Nauczenie się nowej sprawności, jazdy na rowerze, dawało im wolność i swobodę w poruszaniu się, miało - wedle tej relacji - stawać się sposobem zajęcia takiej pozycji, jaką mają w społeczeństwie Europejski - powiedział Kubkowski.

Według niego dziś rower to „tani, prosty wehikuł, na który może sobie pozwolić każdy, jeśli weźmiemy pod uwagę rynek rowerów używanych”. Zwrócił uwagę, że w Polsce już w dwudziestoleciu międzywojennym zaczęto masowo produkować tanie rowery, które stały się popularne na wsiach.

- W okresie PRL rower był już dla każdego. Wtedy rower znów stał się narzędziem emancypacji, tym razem dla młodzieży wiejskiej i małomiasteczkowej. To wówczas też jazda na rowerze stała się popularnym sportem; wyścigi kolarskie, jak Wyścig Pokoju, były rekordy popularności - przypomniał.

Zapytany o współczesne znaczenie roweru, odpowiedział, że „choć często wtłaczany jest on w stereotyp pojazdu dla cyklistów, artystów, wegan, ekologów czy szerzej środowiska lewicowo-postępowego, to przecież może też być postrzegany jako neutralny politycznie czy ideowo”. Rozmówca wspominał, że w okresie I wojny światowej i dwudziestolecia międzywojennego „rower był kojarzony z armią, militarystką i państwowością”.

W rozmowie z PAP Kubkowski stwierdził, że dla niego rower jest „naturalnym towarzyszem życia w mieście”. - Używam roweru przez cały okrągły rok. W żadnym innym środku transportu nie otrzymałbym tyle swobody i wolności. Ale myślę też o rowerze jako o czymś, co daje mi bezpośrednio

doświadczenie warunków pogodowych - jak wiatru, deszczu, słońca - oraz umożliwia styczność z innymi ludźmi. Z jednej strony rower pozwala na to, żeby się odciąć od innych, bo jesteśmy w ruchu, ale z drugiej strony mijając inną osobę, pieszego czy innego rowerzystę, jesteśmy w stanie spojrzeć człowiekowi prosto w oczy - dodał.

Piotr Kubkowski jest wraz z Konradem Schillerem współkuratorem wystawy „Bez trzymanki. Jak rower zmienia Warszawę” w Muzeum Woli w Warszawie. Wystawa otwiera się 29 maja.

Źródło: pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/32866.html>

23-06-2026

[Flexicon FPC50 w dydaktyce pracy laboratoryjnej](#)

Dostawca szkoleń aptaskil przygotowuje wykwalifikowanych specjalistów.

22-06-2026

[Blisko 2,8 mln zł na badania nad terapią](#)

Opracowanie strategii leczenia nowotworów odpornych na terapię.

22-06-2026

Studenci AGH zaprezentowali swój najnowszy bolid elektryczny

Pojazd powstał z myślą o udziale w zawodach inżyniersko-wyścigowych.

22-06-2026

Naukowcy sprawdzili, czy protony są wieczne

W badaniach uczestniczyły polskie ośrodki.

22-06-2026

Polska wśród krajów z najniższym poziomem stresu psychicznego

Wśród ukraińskich uchodźców.

22-06-2026

Życie seksualne coraz częściej przenosi się do świata technologii

Sfera ta rośnie szybciej niż wiedza o jej wpływie na ludzką seksualność.

22-06-2026

Przyjemnych snów życzy anestezyjolog

Wystarczy przestrzegać protokołu znieczulenia.

22-06-2026

Za mało siedzenia także może szkodzić

Od lat lekarze i naukowcy powtarzają, że należy mniej siedzieć i więcej się ruszać.

Informacje dnia: [Flexicon FPC50 w dydaktyce pracy laboratoryjnej](#) [Blisko 2,8 mln zł na badania nad terapią](#) [Studenci AGH zaprezentowali swój najnowszy bolid elektryczny](#) [Naukowcy sprawdzili, czy protony są wieczne](#) [Polska wśród krajów z najniższym poziomem stresu psychicznego](#) [Życie seksualne coraz częściej przenosi się do świata technologii](#) [Flexicon FPC50 w dydaktyce pracy laboratoryjnej](#) [Blisko 2,8 mln zł na badania nad terapią](#) [Studenci AGH zaprezentowali swój najnowszy bolid elektryczny](#) [Naukowcy sprawdzili, czy protony są wieczne](#) [Polska wśród krajów z najniższym poziomem stresu psychicznego](#) [Życie seksualne coraz częściej przenosi się do świata technologii](#)

Partnerzy